

Posamezne številke:
Navadne Din 1—,
ob nedeljah Din 2—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po št. D 18—, za ino-
zemstvo D 25—, dostavljen na dom
D 19—, na izkaznice D 18—,
inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini.

P. n.

Knjižnica liceja

Ljubljana

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—,
ob nedeljah Din 2—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštno-tele-
grafni št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, petek 1. februarja 1924.

Številka: 27.

Naša Liga.

Povodom ustanovnega obne-
ga zbora Češkoslovaško-jugo-
slav. Lige v Mariboru prinaša-
mo članek znanega jugosloven.
dramatika Ive Vojnovića. Čla-
nek je izšel v reviji »Češkoslov-
jugoslov. Liga«, Praha, 15. ja-
nuarja 1924.

V »stari« dobi so tolikokrat ugibali in
razpravljali o tisti psevdogodovinski
publici, češ, »ako ne bi bilo Avstrije, bi
jo bilo treba ustvariti,« da je celo Času,
ki se mu nikoli ne mudi, ker ima — pre-
več časa, predsedala taka »patienca« star-
ih devic. In tedaj je Čas z eno samo
neizprosno gesto, kakor to dela zmeraj,
ko se mu zahoče uničiti stvari, ki mu
predolgo trajajo, končal to sifilozsko
igračkanje in je udaril s roko ob mizo,
razsipa karte z vzklikom: — »Avstrije
ni več in je tudi ni treba«.

In tedaj so kakor na en mah izginile
karte in kvartopirci, in narodi, ki so od
zdavnaj morali s pridruženim srdom gle-
dati z galerije, kaj se je krojilo tam spo-
daj brez njih in proti njim iz njihove ko-
že, so stopili v pusti aeropag in položiv-
ši okoli prazne mize svoje okrvavljene,
žuljave, gole roke, so stali trenutno ne-
premični, v pozi delavcev, ki razmišljajo,
katerega dela bi se najprej lotili, ko ni
bilo več mogoče kovati »kombinacij«, ko
ni bilo »pogojev« za tihotapstvo, ne inte-
resov, da bi se kaj izmišljalo — da, ko
ni več bilo More, da bi zastrupljala zdra-
ve sanje svobodnih ljudi.

Mar je tedaj čudno, da so se po pr-
vem trenutku iznenadenja, krvave roke
borcev za svobodo na severu in na jugu
Slovanstva — roke Čehoslovakov in Ju-
goslovancev — instinktivno prve dosegle,
prijele in stisnile in nad razbito pretek-
lostjo zgradile živi most kosti, mesa in
mišic, pod katerim je jela teči reka žive
krvi dveh krepkih, mladih teles in mimo
katere teko nevidni bliščeči valovi edin-
stvene vseмирske energije?!

Čehoslovaki in Jugoslovani! Ko iz-
govorimo dva imena ene in iste volje v
eni in isti težnji, — ali je treba razlagati,
zakaj te junaške, gole roke, oprijete nad
brezdomno porušene preteklosti, morajo
na veke ostati zlit z mostom življenja?

Ali je treba posebnega razglabljanja,
da dokažemo, čemu pač rabi obramba
planin ali spoj morja in rek? — Naša
zveza ima še fatalnejšo važnost, kajti če
jo je škvala fizične nuija, pa jo je poslan-
stvo duha povzdignilo do dostojanstva
moralnega zakona.

Zavržli smo že absolutistične teore-
mate racionalističnega determinizma, ki
je nekoč postavljala dušo v vrsto navad-
nih mehaničnih strojnih refleksov. Krat-
kovidnost materialističnega »scijentiz-
ma« spada ž njim vred v vrsto premaga-
nih vrednot, ker je iz njegove destruk-
tivne negacije, kakor s apoteozne grma-
de Mistra Husa, vstala nepremagljiva
resnica večne realnosti duše. Tako je to-
rej potreba življenjske samoobrambe,
združena z idealom narodnih duševnih
ciljev, vezala s telesom in s srcem prve
dele odkupljenega Slovanstva — Češko-
slovaško in Jugoslavijo.

Zategadelj je naša Češkoslovaško-Ju-
goslovanska Liga uprav epohalno delo,
ker ji duh oploja moč v edinstveni svrhi,
da ustvari Novi Svet Bodočnosti. Zato
nas tudi vse panoge gospodarstva in so-
cialne ekonomije pozivljajo k složenemu,
bratskemu delu, najprej za osvoboditve
naroda od materialnega izkoriščanja in
suženjstva, ker je to edini način, da o-
mogočimo duhu suvereno svobodo. Med-
tem ko bodo delavci življenja krčili pota
narodnega blagostanja, bodo delavci du-
ha idealno tekmovali na stadijonu vsega
znanja in vseh lepote, da bi v krogu vse-

Kuluk v narodni skupščini.

Burna debata in ostru kritika. — »Če bi
tako odpravljeno. — Minister

Beograd, 31. januarja. (Izvirno).
Današnja seja narodne skupščine je v
glavnem razpravljala o interpelaciji o-
pozicijskih poslancev glede kuluka.
Po dovršenih formalnostih in rešitvi ne-
katerih predlogov finančnega ministra
in prometnega ministra je povzel besedo
poslanec Bošković, ki je naglašal,
da zakon o kuluku niti v eni točki ni do-
volj jasen. Vsaka oblast širom države si
ga tolmači po svoje. Splošno pa je zgra-
jen zakon na dveh temeljih. Prvi je
boljševiški, ki uvaja splošno delovno
dolžnost, drugi pa temelji na načelu, da
si mora narod sam graditi ceste. Zahte-
va nedvomno pojasnilo, kdo je pravza-
prav dolžan vzdrževati ceste. Demokrat
Gjorgjević navaja številne nered-
nosti in nesporazumljenja. Ponemod so

moralni kulučiti ministri, bi bil kuluk
pripravljen izvesti revizijo zakona.

morali kmetje mesto po 7 dni kar po 30
dni izvrševati kuluk. On je mnenja, da
bi bilo najumestnejše, ako se ta zakon
kratkotrajno odpravi. Minister za javna
dela odgovarja na izvajanja govornikov
ter konstatira, da opozicija v načelu ni
proti kuluku, pač pa proti načinu izva-
janja. Že v predpisih je določeno, da se
kuluk po prvi delovni periodi odpravi.
Minister notranjih zadev je pripravljen
izvesti revizijo zakona. V daljšem govo-
ru je nato zemljoradnik Lazič kritizir-
al vladni sistem, ki uvaja srednjeveške
naprave. To je očiten znak vladne slabo-
sti. On bi zelo rad videl mesto kmetov
opravljati kuluk gg. ministre. Prepri-
čan je, da bi ga potem takoj odpravili.
Ob 12. uri je bila seja prekinjena in se
nadaljuje ob 16. uri.

Venizelos opasno zbolel.

Potreba spremembe v predsedstvu grške vlade.

Atene, 31. januarja. Glasom časo-
pisnih poročil je Venizelos opasno zbo-
lel. Včeraj se je v njegovem stanovanju
vršila seja ministrskega sveta, na kate-
ri se je sklenilo, da naj Venizelos z ozi-
rom na svoje zdravstveno stanje odsto-

pi. Kot njegova naslednika se imenujeta
Rusov in Kafanilaris.

Atene, 31. jan. Iz zanesljivih virov
se poroča, da bo Venizelos v najkrajšem
času podal ostavko na mesto ministrske-
ga predsednika.

„Neuspeh dr. Janjića“.

BEOGRAD, 31. jan. Včerajšnje »No-
vosti« objavljajo pod gornjim naslovom
zanimiv uvodnik, v katerem napadajo
dr. Korošca. Očitajo mu, da sedi na dveh
stolih. Je član federalističnega bloka z
Radićem in Spahom na eni strani, na
drugi strani pa hoče vzdrževati zveze z
opozicijskim blokom. Ta položaj iz-
korišča v to, da bi postala Slovenija naj-
bolj privilegirana pokrajina države. Kot
zgodilo navaja list, da je Korošec preprečil
v Vatikanu imenovanje nadškofa dr.
Ante Bauerja za kardinala. Od tod ne-
uspeh Janjićev v Vatikanu, ki je predla-

gal Bauerja. Korošec hoče za kardinala
dr. Jegliča, kardinala jezuitov. Tudi ho-
če, da bi sedež kardinala ne bil v Za-
grebu, ampak v Ljubljani. Tudi je dr.
Korošec izposloval imenovanje za ško-
fa na Krku Slovenca dr. Srebrnič, ki je
nasprotnik Hrvatov in zagrižen naspro-
tnik staroslovenskega bogoslužja. To po-
stopanje smatra list za nehalno napram
Hrvatom. Počakati treba, končava list,
ali bodo ostali Hrvati, ki tvorijo dve tre-
tjini katoličanov v državi, ravnodušni
napram kupčijam dr. Korošca, ki so na
škodo njihovih pravic in zahtev.

ZAVOD SV. JERONIMA V RIMU.

RIM, 31. jan. V pogodbi med Jugo-
slavijo in Italijo prizna Italija zavod Sv.
Jeronima v Rimu kot last države SHS in
preidejo na ta zavod vse prerogative
bivše avstro-ogrške monarhije. Od do-
hodkov zavoda se podeli vsako leto go-
tov znesek za štipendije duhovnikom iz
slovanskih župnij, ki so pripadle pod
Italijo (Trst, Poreč, Zadar). Cerkvi Sv.
Jeronima se prizna značaj jugoslov. na-
rodne cerkve in se smatra kot stavba
zgodovinskega pomena, podrejena kon-

troli italijanskega naučnega ministrstva
v smislu zakonov, veljavnih v Italiji.
Pravni položaj cerkve Sv. Jeronima v
Rimu je enak onemu vseh ostalih tujih
cerkev v Rimu. V smislu te pogodbe bo
italijanska vlada v treh dneh po ratifika-
ciji pogodbe dvignila sekvester nad za-
vodom.

Državljanska vojna v Mehiki.

Galveston, 31. jan. Vladne čete so
zasedle mesto Orizaba, največji indu-
strijski center države Veraeruz.

Politične vesti.

* Nova meja z Italijo pri Reki. Po do-
ločbah sklenjenega sporazuma pojde no-
va meja med Jugoslavijo in Italijo pri
Reki sledeče: Takozvani koridor je zo-
žen v korist Jugoslavije za okroglo 1 km.
Pri koti 203 gre še globlje v reško pod-
ročje in se obrne potem severno-zahodno
od Kantride, objemajoč vas Pilepič za
Jugoslavijo; zatem v toplem kotu proti
severo-vzhodu, kjer se strne pri Ostri-
žu v staro mejo. Od tod pojde meja v
ravni črti proti severovzhodu stran od
stare meje, tako da vasi Dolci, Podbreg
in Lopača pripadajo Jugoslaviji. Grobo-
va ostane Italiji. Jugoslavija dobi troje
krajcev, kakih 50 hiš in nekaj blizu 3000
prebivalcev.

* Bolgarski delavci se odrekli komu-
nizmu. Iz Sofije poročajo, da se je vršila
te dni tam prva javna skupščina nove

OBISK NAŠE KRALJEVSKE DVOJICE V PARIZU IN RIMU.

BEOGRAD, 31. jan. »Novosti« javlja-
jo, da kralj Aleksander in kraljica Mari-
ja najprej oficijelno obiščeta francosko re-
publiko, nato pa Rim.

DR. JANJIĆ ZOPET NA DELU.

BEOGRAD, 31. jan. Sinoči je odpo-
taval v Zagreb minister za vere dr. Ja-
njić. Službeno pravi, da je šel reševati
cerkvena vprašanja. V političnih krogih
pa so mnenja, da hoče kot podpisnik
Markovega protokola priti zopet v stik z
Radićevci.

14 MINISTRSTEV OSTANE.

BEOGRAD, 31. jan. Včeraj je imel
sejo odsek zakonodajnega odbora za raz-
pravo zakonskega načrta o centralni u-
pravi. Demokrati se seje niso udeležili.
Klerikalni člani so zahtevali znižanje šte-
vila ministrstev na 11, zemljoradniki pa
na 9. Vladna večina je sprejela predlog,
da ostane 14 ministrstev.

Mezdna gibanja v Angliji.

London, 30. jan. Glede grozeče stav-
ke pristaniških delavcev je nastopilo o-
lajšanje, ker so podjetniki pristali, da
stopijo v pogajanja z zastopniki delav-
stva.

Povabilo češkoslovaških parlamentarcev v Beograd.

Beograd, 31. jan. Predsedstvo narod-
ne skupščine je povabilo češkoslovaške
parlamentarce na obisk v Beograd.

Nov kandidat za predsednika Zed. držav.

St. Louis, 29. jan. (Izv.) Senator Reed
je izjavil, da bo nastopil kot kandidat
pri volitvah predsednika Zedinjenih dr-
žav.

Nova vlada v Egiptu.

Kairo, 30. jan. Nova vlada je so-
stavljena. Ministrsko predsedništvo in
notranje stvari je prevzel Zaglul paša,
finance Tefik paša Mesin, vojno Masan
paša Asid, zunanje stvari Vasef beg Ga-
li, pravosodje Harabli. — Ljudstvo je
prirejalo Zaglul paši navdušene ovacije,
ko je pred odposlanstvom narišanih
razložil vladni program.

BORZA.

Curii, 31. jan. Sklepni tečaj: Pariz
26.75, Beograd 6.625, London 24.69, Ber-
lin —, Praga 16.65, Italija 25.15, New-
york 578.50, Dunaj 0.00817.

Zagreb, 31. jan. Sklepni tečaj: Pariz
3.7975—4.0275, Švica 14.98—15.08, Lon-
don 3.695—3.725, Dunaj 0.12135—0.12335,
Praga 2.49—2.52, Italija 3.772—3.802,
Newyork 86.50—87.—.

bolgarske delavske stranke, ki obstoja
iz ostankov bivše komun. stranke, in je
sprejela resolucije, v kateri izjavlja, da
nima nič skupnega s komunizmom ter
da teži na podlagi razredne borbe in
spoštovanja državnih zakonov po poli-
tični moči v svrhu zaščite delavskih in-
teresov.

* Makedonsko pismo Poincareju.
»Agence Havas« poroča iz Londona, da
je Makedonal povodom svojega vstopa
na vladno krmilo odposlal Poincareju
lastnoročno pismo, ki v njem zagotavlja,
da bo posvetil svoje najboljšo moči ure-
ditvi mednarodnih vprašanj, ki zani-
ma obe državi. O rešitvi so mogoča razli-
čna mnenja, a dobra volja bo olajšala
skupno delo. Poincare je v svojem odgo-
voru izrazil željo, da bi obe vladi sode-
lovali sporazumno pri reševanju perečih
evropskih problemov.

Vsem cenj. naročnikom „Tabora“.

Stroški za izdajanje listov rastejo neprestano v ogromno višine. Zato so že vsi drugi časopisi bili primorani dvigniti naročnino in stanejo danes zagrebški dnevnik po 30 D mesečno, ljubljanski pa po 20 D.

Iz teh razlogov je primorana tudi uprava našega lista

z 1. februarjem tl.

dvigniti naročnino in stane od takrat naprej

„TABOR“

mesečno po pošti	18 Din.
na dom dostavljen v Mariboru	19 Din.
za izkaznice	18 Din.
za inozemstvo	26 Din.

„NARODNI LIST“

(četrtkova štev. »Tabora«):

mesečno	3 Din.
četrtletno	8 Din.
polletno	16 Din.
celoletno	32 Din.

V podrobnosti prodaji:

posamezna številka po 1 Din.

četrtkova in nedeljska številka po 2 D.

Vkljub temu nujno potrebnemu zvišanju naročnine ostane »Tabor« še vedno najcenejši slovenski dnevnik, zato prosimo vse one, ki uvidijo potrebo edinega slovenskega dnevnika v obsejnim Mariboru, da pridobivajo nove naročnike.

UPRAVA „TABORA“.

Dnevna kronika.

— Osebnost. Trajno upokojena sta dež. sodni svetnik g. dr. Anton Mulej v Mariboru in carinarški revizor g. Jos. Petrič istotam.

— Iz zdravniške službe. Za okrožnega zdravnika v Konjicah je imenovan dr. Ante Gorican.

— Smrt prosvetnega delavca v Medjimurju. Šele sedaj izvemo iz »Glasa Medjimurja i Zagorja«, da je dne 19. jan. umrl v Čakovcu odlični prosvetni delavec in vrl narodni učitelj Mirko Goranič-Tkalec, v starosti 68 let, ki je vzgojil cele generacije hrvatskih rodoljubov v jugoslovenskem duhu. Blag mu spomin!

— Izvedba samouprav napreduje. Iz Ljubljane prihaja poročilo, da bo za srezkega poglavarja v Laškem imenovan g. dr. Senekovič iz Celja, v Mozirju g. dr. Konšek, v Šmarju pri Jelšah g. dr. Mežgušar. — Mariborskemu velikemu županu so prideleni od pokrajinske uprave v Ljubljani vladni svetnik dr. Vodopivec, okr. glavar dr. Branislav Žišer, okr. komisar dr. Potočnik, koncipist Suša ter vlad. tajnika Levičnik in dr. Majcen.

— Lepi človekoljubi! V bližini Maribora je klerikalni konzum, katerega poslovanje je hud German. Ta si lasti pravico, da sme psovati in pretepati vajence. Pred nekaj dnevi je pretepel neko vajenka tako, da je morala iskati zdravniško pomoč, surovež pa se bo moral zagovarjati radi telesne poškodbe pri sodišču. Obrtna oblast bi se naj malo pobrigala za te razmere. Nemškutarski zagrizenci, četudi so v klerikalni službi, ne bodo trpinčili naše dece.

— Napredni delegati Kmetijske družbe za Slovenijo, ki niso bili pravočasno obveščeni o prepovedi občnega zbora, so se zbrali v Ljubljani in so na protestnem zboru dne 30. tm. izrekli svoj najodločnejši protest proti nečuvnemu kršenju avtonomije družbe. Izmed 351 redno voljenih delegatov je bilo na tem zboru 198 delegatov, torej večina vseh delegatov, ki so zastopali 83 podružnic. Poslanec Pucelj je ob tej priliki sporočil značilno vest, da so klerikalni poslanci izposlovali prepoved občnega zbora, ker so ministru Vujičiču natvezli, da gre pri družbi za pomeverbo 100 milijonov kron, če da imajo za to dokaze. Neverjetno je, s kakimi sredstvi delajo klerikalci.

— Usmiliti se otroka! Petletni otrok revne vdove prosi z dvignjenimi rokami, naj se ga usmili dobra rodbina brez otrok in ga vzame za svojega, ker je sicer izročen gladi in smrti. Informacije daje in ponudbe sprejema naše uredništvo.

— Odiranje podnajemnikov dovoljeno? Nad vse značilno razsodbo je izrekle te dni mariborsko okrožno sodišče. Nek F. T. je zahteval od svojega podnajemnika, kateremu je odstopil 2 prazni sobi in uporabo kuhinje, kot odškodnino mesečno 1500 K v gotovini, poleg tega vso hrano, postrežbo, pranje perila, in posteljno opremo za svojo porabo. — Podnajemnik je nekaj časa te neverjetne pogoje vestno izpolnjeval, končno pa tega ni več zmozel. Radi tega mu je F. T. stanovanje sodno odpovedal. Državno pravdnništvo je obtožilo F. T. radi oduševstva, okrožno sodišče pa ga je oprostilo, s čemur je indirektno potrdilo, da je odiranje podnajemnikov dovoljeno.

— Nezgode v Ptuj. V soboto sta se splašila hlapcu trgovca Seliška konji, ter v divjem diru z dvovprežnim vozom zdirjala po mestu. Končno sta se zaletela v izložbo trgovca Železna, ki je popolnoma razbita. Tudi konja sta poškodovana. Škoda se ceni na 70.000 K.

— Pri nadomestnih občinskih volitvah v Varaždinu dne 27. tm. so dobili Radičevci 1401, demokrati 341, neodvisni meščani 200 in socialisti 61 glasov. Demokrati so ostali pri svojem prejšnjem številu glasov.

— Četrti kolodvor bodo pričeli na spomlad graditi v Zagrebu in sicer v Naseljah pri Maksimiru.

— Karambol Orient-ekspresa. Ekspresni vlak Pariz - Carigrad je 28. tm. privozil v Milan z veliko zamudo, ker je v bližini Beograda trčil z nekim tovornim vlakom. Dva služabnika spalnih vagonov sta bila težko ranjena, strojnika ekspresnega vlaka pa je popolnoma zmečkalo. Tudi izmed potnikov jih je bilo več lahko poškodovanih. Potniki so morali takoj zapustiti vlak, ker je bila nevarnost, da se bo ogenj, ki je nastal na tovornem vlak, razširil tudi na ekspresni vlak.

— Mussolinijevo zlato pero. V torek je Mussolini sprejel zastopnika reške kolonije v Rimu. Določil je, da se naj izroči zlato pero, s katerim je bila podpisana pogodba z Jugoslavijo, voditelju deputacije dr. Antoniju in da se mora hraniti kot zgodovinska dragocenost na magistratu na Reki.

— Mezdna gibanja v Angliji. Komaj je nastopil ugoden preobrat v stavki železničarjev, že so se oglasili pristaniški delavci. Na zborovanju njihove strokovne zveze, ki šteje 120.000 mož, je bilo sklenjeno, da bodo dne 16. februarja tl. ustavili delo, če jim ne bodo mezde primerno povišane. Delodajalci pa so izjavili, da z ozirom na trgovinsko krizo ni mogoče misliti na povišanje mezd, ker bi to zahtevalo letnih 2 milijona sterlingov.

Dopisi.

Iz Gor. Radgone. Volitve v cenilne komisije v našem cenilnem okraju Ljutomer - Gornja Radgona so pokazale, da se da pri primernem delu doseči tudi uspeh. Naša skupna gospodarska lista je dobila večino proti strankanski klerikalni listi. — V Radencih se je poročil zdravnik dr. Hölm s hčerko bogataša Wiltschnigga. Dr. Hölm se je svoj čas boril na koroški fronti proti Jugoslaviji. To samo registriramo, ker je mogoče, da mu radikalni režim da za to še nagrado.

Sport.

: POLNP. Glavna skupščina LNP se je preložila na praznik 2. februarja.

: Nova glavna skupščina LNP se vrši 2. febr. ob 14. uri v Ljubljani, ker je JNS razveljavil veljavnost zadnje glavne skupščine dne 16. dec. radi raznih nepravilnosti.

: Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani javlja, da se udeležijo razstave planinskih slik, ki jo priredi Srpsko Planinsko društvo v Beogradu začetkom marca 1924. Predložiti hoče posebno lepe pokrajinske slike ne samo iz gorskih, nego tudi drugih lepih prirodnih krajev v Sloveniji. Zato prosi vse amater-fotografe, da izroče take svoje izdelke v povečanih formatih Osrednjemu odboru SPD do sredi februarja. Vse informacije daje društvena pisarna SPD Kralja Petra trg v Ljubljani.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Četrtek, 31. jan. »Namišljeni bolnik«. Ab. A.
Petek, 1. febr. »Pri treh mladenkah«. Ab. E.
Sobota, 2. februarja ob 15. uri: Janko in Metka (zadnjič popoldne). Ob 20. uri Lumpacij vagabund. Ab. C.
Nedelja, 3. februarja ob 15. uri Umetniška kri. Ob 20. uri Pri treh mladenkah.

—□—

Janko in Metka. V soboto, 2. febr. se vprizori zadnjič popoldne krašna Humpendinkova opera »Janko in Metka«, na kar opozarjamo odrasle kot mladino.

Kultura in umetnost

»KRALJ MATJAŽ«.

(H koncertu Glasb. Matice v Mariboru).

K lažjemu razumevanju nekaterih skladb, ki jih podaja pevski zbor GM v sredo, ne bo menda neumestno, če pred nastopom zbora na kratko opozorimo na najbolj zanimiva mesta, da jih pri mnogoterosti glasbenih slik nazadnje gosti ne prezrejo, oz., da jim sledijo z večjim razumevanjem. Radi solospela patra Kolba bo moški zbor tokrat nastopil samo v eni in sicer v najtežji skladbi celega koncerta, v Adamičevem »Matjažu«. Kralja Matjaža še do danes ni proizvajalo nobeno društvo, zato ga tudi Adamič sam še ni slišal. Vzrok je čisto enostaven; ni namreč mnogo zborov ali pa sploh nobenega, ki mu visoki »e« na eni in kontra »C« na drugi strani ne delajo težkoč. In ravno to zahteva »Kralj Matjaž« v polni meri od proizvajajočega zbora.

Kakor vsak skladatelj, ki z umetniškimi akordi izraža misel in čustva, ki jih polaga pesnik v svoje vrste, tako tudi Adamič s pomočjo globoko zamišljenih akordov razlaga Zupančičevo balado o Matjažu in njegovi vojski. Vrstice: »Sredi noči, opolnoči« podaja n. pr. Adamič kot trdo, neprodirno temo z globokim kontra »e«. Matjaž se prebuj, a njegovo zburjenje še ni perfektno, ampak nejasno, tako tudi glasovi niso prav nič jasni in se zde poslušalec, kakor da bi bila tu kaka muzikalična pomota; čim bolj se pa drami iz spanja tem svetlejši, jasnejši in čisto živahni postajajo glasi. Tudi Alenka bedi in čisti akordi označujejo, da »kot zarja blišči ji lica«. — Mlad junak namreč stoji pred kraljem Matjažem. Krepak je njegov stas, tudi poguma mu ne primanjkuje. Melodija je postala krepka, živa in ponosna, ko kralja povprašuje po njegovem meču. Kralj mu odgovarja počasi in z globokim glasom, kakor da bi prišel izpod zemlje: »Na steno poglej«. In fant poskoči naglo k meču, pogumno ga objame z levo, z desnico pa ga vleče na kvišku iz nožnice. Glasovi se spenjajo višje in višje ter označujejo s postopnim dviganjem potezanje iz nožnice. Pol meča vidimo. Rezek, oster končni akord pa naj pokaže na ostrino na pol izvlečenega meča. Vojska je zburjena. Z umetniško dovršenostjo nam slika v tem komponist v glasovih življenje, vrvenje in vpitje ter hrušč in trušč probujenega tabora. Kakor silen vihar divja življenje nanovo oživele vojske in najde višek radosti v trenutku, ko vsi sede na konjih in čaka jo povelja. Visoki »C« predstavlja poslušalcem vso radost nad življenjem. — Kulminacija ali višek dejanja se končuje v bajno lepem, rekli bi skoraj, v najlepšem akordu kompozicije. Tragika dejanja pa bazira v dejstvu, da se junak preplasi hrupa, spusti meč v nožnico nazaj in zbeži.

Modulacija glasov je hipoma čisto drugačna, ohlapnost in zaspanost se loteva zopet vojske, zamolklo godrnjajo trume, le kralj še udari ob mizo in kliče: »Čemu si prišel še me ti buditi. Glas pa je že zopet zamolkel in nizek. Tudi prej zburjena Alenka zaspano kloni glavo, in smrtno spanje vlada pod Krimom. Noč, tema, spanje in smrt se izraža zopet s kontra »e« in v najtišjem pijanizmu.

—□—

x Koncert Svetosavske proslave, dne 27. januarja v veliki Götzovi dvorani, je

otvorila ob 21. uri svečana fanfara iz Smetanove opere »Libuša«. Proizvajali so jo trobentači vojne muzike (3 trompete, 3 pozaune, 3 rogi, bastuba in timpani, vse v dvojni zasedbi) na balkonu. Izvedba v tej obliki je bila za Maribor novost. Učinek je bil uprav mogočen in občinstvo je prišlo koj v početku v slavnostno razpoloženje, ki je ostalo prav do konca ter se je stalno izražalo v živahnem, često burnem aklamiranju. Po slavnostnem govoru profesorja Teplya je zapel moški zbor Glasbene Matice svetosavsko himno, katero je občinstvo poslušalo stoje. Nato je sledil Mokranjčev Peti rukovet srbskih narodnih pesmi, katerega je proizvajal celokupni mešani zbor Glasbene Matice. Skladba je interesantna, tako da jo vedno in vedno radi slišimo in to še osobito od zbora, ki vsebuje tako pevsko kvaliteto in ki zna tako prvovrstno podajati, kakor baš zbor Glasbene Matice pod vodstvom agilnega dirigenta, ravnatelja g. Topiča. Rimski-Korsakova Fantazija, ki obravnava srbski narodni motiv in končuje s srbskim kolom, je slikovita, impozantna skladba, kateri je bil tudi topot lep uspeh zasuk. Sledil je Spahrov vijolinski koncert, s spremljevanjem orkestra. Skladba, delo svetovnoznane vijolinskega virtuoz, sloni na uprav klasični arhitektoniki ter je prepojena s svežo, vedno učinkujočo kantileno. Solistinja ga. Brandlova je igrala mojstersko dovršeno, orkester pa jo je spremljal izredno decentno, ker je še posebej podčrtati. Ga. operna pevka Mitrovičeva je zapela dve zanimivi skladbi v narodnem duhu, Konjovičev Pod pendžerom in Aman djevojko. Izrazita muzikaliteta naše odlične umetnice je našla pri obeh skladbah tudi pravo interpretacijo. — Končal je koncertni del s Čajkovskijevo svečanostno overturo (1812) za velik orkester. Ogromna skladba vsebuje tudi istotako izredne tehniške težkoče. Hoče nam opisati razpoloženje v času rusko-francoske vojne, na eni strani bojni metež, na drugi pa idilo ruske stepe. G. kapelnik Herzog je vodil vse orkestralne točke s priznano spretnostjo in fineso. Bil je tudi umetniški vodja te elitne muzikalne prireditve. H. D.

Orjuna.

ORJUNAŠI!

Dne 2. februarja tl. na Svečnico se vrši v Celju v dvorani Nar. doma oblastvena skupščina vseh Or. Ju. Na. v Sloveniji in sicer ob pol 9. uri dopoldne do 12. ure, na kar se razvije po mestu slavnostni obhod. Ob 16. uri je manifestacijsko zborovanje in ob 20. uri slavnostna akademija. Na skupščino imajo dostop vsi člani Or. Ju. Na. Vabimo člane, da se v obilnem številu udeležijo te za naš pokret jako važne skupščine, posebno pa člani železničarji, ki imajo prosto vožnjo.

—□—

m Poziv Orjunašem! Z ozirom na predstoječo oblastno skupščino ki se vrši dne 2. februarja 1924 v Celju se pozivljajo člani akcijonaši, da se sigurno udeležijo prijateljskega sestanka dne 1. februarja t. l. ob 20. (8.) uri v čitalnici Narodnega doma. Čelnik.

Sokolstvo.

o Iz mariborskega Sokola. Redna telovadba članstva se vrši vsak ponedeljek, sredo in petek v realni telovadnici (vhod Krekova ulica) od 20. do 22. ure, starejših članov v gimnazijski telovadnici (vhod iz Koroškeve ulice čez vrt) vsak ponedeljek in petek od 20. do 21½ ure. Telovadba članic se vrši istotam (gimn. telov.) vsak ponedeljek in petek od 19. do 20. ure. Bratje in sestre, ne pozabljajte sokolskih dolžnosti ter prihajajte redno in točno v telovadnico!

o I. obvezno predavanje, katero priredi Sokolsko društvo v Mariboru za one brate in sestre, ki so se prijavili kot člani v oktobru in decembru 1923 ter v januarju 1924, se vrši v soboto, 2. febr. dopoldan v klubski sobi Nar. doma. Začetek ob pol 10. uri. Zdravo!

o Dramatični odsek Sokola v Studenčih. — Redne vaje za igro »Španska muha« se vrše vsak torek in četrtek od pol 20. do pol 22. ure zvečer.

Mariborske vesti.

Maribor 31. januarja 1924.

Ustanovitev Čkoslovaško-jugoslovenske Lige v Mariboru.

Po daljših pripravah se ustanovi danes zvečer samostojna Čkoslovaško-jugoslov. Liga v Mariboru. Kakor znano, je bilo pred enim letom sklenjeno, da se ustanovi podružnica ljubljanske Lige. Iz razlogov, ki jih na tem mestu ne omenjamo, je pripravljali odbor izpremenil prvotni načrt in sklenil, da se ustanovi v Mariboru povsem samostojna Liga. Vsi prijatelji čkoslov.-jugoslov. vzajemnosti so enodušno pozdravili ta sklep, saj je o Mariboru znano, da ima čedno število vnetih in delavnih propagatorjev velike ideje, ki vodi oba naroda iz slavne preteklosti v še slavnijejšo bodočnost. Ko je mlada potrdila pravila, je bilo določeno, da se vrši dne 31. tm. ustanovni zbor. Ustanovitve samostojne Lige v Mariboru pa niso pozdravili z navdušenjem le domači delavci na polju zblizanja in njih ožji krog, temveč je vest vzbudila zanimanje in pohvalo celo na Čkoslovaškem. Naznanili smo že, da je centralni odbor v Pragi poslal svojega delegata g. dr. Miroslava Koutskega, o katerem smo pisali v včerajšnji številki obširneje. Lige v Bratislavi, ki je že ponovno pokazala, koliko polaga na ožje sodelovanje z Mariborom, je delegirala svojega tajnika g. Jos. Hudečka. Čkoslovaški konzularni zbor bo zastopal g. dr. Otokar Beneš, generalni konzul v Ljubljani in znani propagator čkoslov. - jugoslov. zblizanja. Brzljavi pozdrav je poslal minister dr. Milan Hodža iz Prage, pismene pa praški župan dr. Baxa in čkoslovaški poslanik v Beogradu Jan Šeba.

Bilo bi odveč, če bi na tem mestu ponavljali, kaj pomeni Liga in koliko hvaležnega dela jo čaka. Naš list je kljub svojemu skromnemu obsegu ob vsaki priliki razmotrival vprašanje naših stikov in širil zanimanje za čkoslovaško kulturo, politiko in gospodarstvo. V tem duhu bomo pisali tudi nadalje; zdaj pa, ko imamo v Mariboru ognjišče čkoslov.-jugoslov. vzajemnosti, bomo dosedanje delo poglobili in razširili. Danes vršimo le prijetno novinarsko dolžnost, da kot mariborski list pozdravimo ustanovitev važnega in prepotrebne družstva in želimo obilo uspeha!

Naj bi duh idealne in praktične vzajemnosti prodril v vse sloje našega obmejnega mesta in rodil tiste sadove, ki jih pričakujejo vsi iskreni Slovani. Živela Čkoslovaško - jugoslovanska Liga v Mariboru!

—□—

m Zadoščenje našemu opernemu ansamblu. V »Narodnem dnevniku« je izšlo famozno »Mariborsko pismo«, ki je imelo posledice, kakor jih pisec izvestno ni pričakoval. Pripomnja, da nas je treba biti sram mariborskih opernih moči, je razžalila ves operni ansambl, katere mu ne more nihče odreči resnih umetniških stremiljenj in dostojne višine. V času, ko se trudimo dokazati, da se je našemu gledališču zgodila krivica, ker so ga postavili na zadnje mesto med subvencioniranimi gledališči, je zahrbtni sunek v listu, ki služi današnjemu režimu, izžval upravičeno zgražanje. Člani opernega ansambla so sklenili, zahtevati zadoščenje, ali pa bi v skrajnem slučaju zapustili mariborski oder. Torkova vpriporitev »Janko in Metka« se je zakasnila, ker so igralci že hoteli izvajati konsekvence, a so iz oziroma na abonente vendarle nastopili. V sredo jutraj je prejel intendant g. dr. Brenčič obširno spomenico, ki so jo podpisali vsi člani opernega ansambla in v kateri utemeljujejo svoje stališče napram nekvificiranemu napadu. G. dr. Brenčič je z oziroma na njihov sklep, da bodo zapustili gledališče, ako ne dobe zadoščenja, sklical konferenco tukajšnjih gledaliških recezentov, glasbenih strokovnjakov in nekaterih odličnih prijateljev naše opere. Konferenca se je vršila ob 18. uri v pisarni ravnatelja opere in je bila dobro obiskana. Navzoči so soglasno in zelo ostro obsodili napad »Narodnega dnevnika« in so podpisali nastopno izjavo: V »mariborskem pismu« »Narodnega dnevnika« z dne 29. tm. je izšel med drugim zlohoten napad na operni ansambl mariborskega narodn. gledališča. Intendant dr. Brenčič je zato včeraj 30. tm. sklical mariborske

glasbene kritike in druge strokovnjake, novinarje ter prijatelje opere. Sestanka se je udeležil tudi mariborski poročevalec »Narodnega dnevnika«. Navzoči so soglasno obsodili neutemeljen in popolnoma neosnovan napad proti opernemu ansamblu, ki stoji na dostojni nadprovincijski umetniški višini, ter so konstatirali njegov stalen napredek. — Isto mnenje o umetniški kvaliteti mariborskega opernega ansambla so izrekli tudi že izvenmariborski glasbeni strokovnjaki (n. pr. g. Konjović, ravnatelj zagrebške opere in drugi). Žalitev poštrenovalnega ansambla navzoči globoko obžalujejo in prosijo, da gre operni ansambl preko napadov na dnevni red. Vsem opernim pevkam in pevcem se zahvaljujejo za neprilicno poštrenovalnost, s katero nudijo toliko res umetniškega užitka pod vodstvom g. ravnatelja Mitroviča mariborski publiki. — Izjavo so podpisali med drugimi prof. Hinko Družović, dr. Igo Janc, dr. A. Reisman, Emil Kramer, Miloš Vauhnik, B. Borko in R. Rehar (urednik »Narodnega dnevnika«).

m »Mariborska pisma« ljubljanskega Narodnega dnevnika. Mariborska pisma, ki jih od časa do časa prinašajo ljubljanski listi, so prav hvaležna tema za onega, ki objektivno motri naše javno in kulturno življenje, ki se zadnji čas prav bujno razvija. Zlasti ob sobotah in nedeljah je »toliko raznih prirediteljev, da je človeku, ki hoče videti vse in biti povsod, res težko, urediti svoje posete.« Tako vsaj pravi doslovno mariborski dopisnik radikalnega »Narodnega dnevnika«, in potem podrobno slika v svojem zadnjem »Mariborskem pismu« prireditelje, ki jih ni videl, in tudi one, katerih sploh ni bilo. Poroča n. pr. o obnem zboru Slov. trgovskega društva, ki je baje po končanem zborovanju odprlo vrata svoje sobe in se je razvila prijetna zabava skupno s Čitalnico. Dejansko pa se ta občni zbor radi nesklepnosti sploh ni vršil in so se vrata odprla že takoj v začetku čitalniškega zborovanja. Gosp. dopisnik je v nedeljo svoje posete tako uredil, da je videl občni zbor Stanovanjskih najemnikov »pičlo« obiskani — in lamentira o nezavednosti ljudstva itd. V resnici je imel ta občni zbor kazinsko dvorano nabito polno zborovalcev. Še isti dopoldne je omogočila g. dopisniku sijajna ureditev njegovih posetov obisk obnema zboru Podpornega društva za revne učence. Slišal je krasno poročilo o »prav uspešnem delovanju društva v preteklem letu in obdarovanju lepega števila revne šolske dece. Nov odbor je dobil celo pohvalo, za svoje uspešno in vestno vršenje socialne in humanitarne naloge.« Nesreča pa je hotela, da se je istočasno vršila pri Götzu sv. Savska beseda in se vsled tega ta občni zbor sploh ni vršil. Sklican je za 4. februarja. Ampak neumornemu radikalnemu še ni bilo dovolj posetov. Popoldne je hitel najprej k »Snegulčici«, kjer ga pa ni bilo videl, ampak je čutil kar mimo grede ko se je podal mimo Narodnega doma v gledališče, mnogo hvaležnega občudovanja in nedolžnega smeha. V gledališču je videl še več smeha. Na lepkih so namreč igrali nesmrtno delo nesmrtnega francoskega komediografa Moliera, »Namišljenega bolnika«. Ker je bila baje »igra za širše občinstvo, je bilo smeha še več kakor običajno in še več, kakor pri lutkah v Narodnem domu«. Resnično mariborska kronika pa poroča o tem čisto narobe. Hudomušni igralec Bratina ni vedel za dopisnike sijajne posete in je popoldne zbolel. »Namišljeni bolnik« je odpadel, igrali so pred prazno hišo Gogoljevo »Ženitev« in smeha je bilo mnogo manj kot pri lutkah v Narodnem domu. Torej malheur na celi črti. — O prvem delu famoznega »Mariborskega pisma«, pa bomo spregovorili še resnejšo besedo.

m Bratislavski župan dr. L. Okánik mariborskemu županu. Tajnik bratislavske Lige g. Hudeček, ki je nocoj po noči dospel v Maribor, je prinesel pismo župana mesta Bratislave, odličnega prijatelja našega naroda g. dr. L. Okánika, naslovljeno na mariborskega župana. Pismo je prirčen in iskren izraz simpatij, ki jih goji župan obdonavskega mesta Bratislave do Maribora in topel pozdrav onim, ki snujejo Čkoslov.-jugoslov. Ligo. G. župan dr. Okánik obžaluje, da se ne more osebno udeležiti zborovanja. Pismo obhajimo jutri v celoti.

m Spremembe v odvetniških pisarnah. Odvetnik g. dr. Lipold se preseli te dni v Šoštarjevo hišo (vhod iz Cankarjeve ulice 1) v I. nadstropje; njegovo pisarno na Aleksandrovi cesti št. 36 prevzame g. dr. L. Boštjančič; slednjega pisarno na Aleksandrovi cesti št. 30. pa prevzame g. dr. Ant. Mulej.

m Družabni večer Gosp. in pol. društva za kolodvorski okraj, ki se je vršil v sredo 30. tm. zvečer v restavraciji Puntigam v Mlinski ulici, je ponovno pokazal živo potrebo takih prirediteljev. — Krog udeležencev se vedno širi, somišljeniki prihajajo s svojimi rodbinami. Predsednik g. Pinter je podal zanimivo poročilo o gospodarski konferenci v Zagrebu. Sledilo je predavanje o oblastnih in srezkih samoupravah in končno je čital prof. g. dr. Pivko nadaljne odlomke iz svoje še netiskane knjige »Vulkanska tla« ob splošni pozornosti in zanimanju udeležencev. Kako privlačni so ti večeri, kaže dejstvo, da so se udeležili tega večera tudi somišljeniki od zunaj, ki so se po poslih mudili v Mariboru in so iz našega lista izvedeli za ta večer. Društvu ključemo: naprej po tej poti resnega in vztrajnega dela!

m ODBORNIKE LIGE. Danes ob pol 20. uri sestanek vseh novih in starih odbornikov v restavraciji Narodnega doma. Sklepal se bo o zelo važnih zadevah, zato je navzočnost nujna! Z zborovanjem začnemo točno ob 20. uri!

m Ljudska univerza. Prihodnji ponedeljek dne 4. febr. bo g. Arnič iz Zagreba predaval o Sedanosti in bodočnosti našega pomorstva. Sijajni govornik, kakor je g. Arnič, nam je že znani iz 2 predavanj lanskega leta, pa pričakujemo, da bomo zopet imeli izreden užitek, neglede na zanimivost in važnost teme. — Zadnje predavanje je bilo zopet premalo obiskano, le ok. 40 ljudi. Za literarno predavanje je veliko premalo zanimanja, dasi zaslužio občo pozornost, kajti slovo je slika kulturnih in socialnih razmer časa, v katerem ono nastaja. Zlasti pogrešamo na takih predavanjih mladine, posebno srednješolske, ki n. pr. srpske literature itak premalo pozna. Predavanje g. Skale, strok. učitelja v Mariboru je bilo že v uvodu zelo zanimivo in prav jasno podano. Recitacija pesmi pa je dopolnila lepo zasnovano predavanje, za kar je g. predavatelj žel zaslužio hvalo. Dobili smo lep pregled novejšje literature srpske od Obradovića do predvojne dobe. Napovedano je še predavanje g. dr. Černiča o slepiču, eno o psihoanalizi, dalje eno o špiritizmu in druga. Občni zbor se bo vršil 25. febr.

m Cvetlična razstava v prid »Dom ubogih«. Pomožna stanovanjska akcija, ki ima namen zgraditi dom za brezstanovanjske in dom za tuberkulozne reveže, nastopi te dni svojo prvo pot javne zbirke. V ta namen sta zamišljeni dve prireditvi: Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo priredi svoj letošnji občni zbor dne 1. februarja v Mariboru. Udeleži se ob enem velike cvetlične razstave, katero v prid akciji »Dom ubogih« priredi podjetje »Vrt« dne 2. in 3. febr. Po razstavi se skliče velika anketa za preosnovno dosedanjega odbora v posebno samostojno društvo.

m Polovična vožnja za udeležence cvetlične razstave v Mariboru. Na prošnjo kreditne in stavne zadruge »Mojmir« je direkcija državnih železnic z odobrenjem ministrstva saobračaja dovolila za udeležence obnema zboru »Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo« in vrtnarske razstave dne 2. in 3. februarja polovično vožnjo. — Popust velja za potniške in brzovlake v času od 1. do 3. februarja. — Udeleženci kupijo pri vstopnih postajah cele enosmerne karte do Maribora, ki se jim žigosajo z mokrim dnevnim postajnim žigom. Te karte veljajo tudi za vožnjo nazaj, ako se udeleženci izkažejo s potrdilom predsedstva, da so se udeležili obnema zboru odnosno razstave.

m Predprodaja vstopnic za Cvetlično razstavo. Predprodajo vstopnic za cvetlično razstavo v prid akciji »Dom ubogih« so iz prijaznosti prevzeli: Zlata Brišnjak, papirna trgovina; trafika Maček; veletrgovina Šoštarje Aleksandrova c. in trgovina z muzikalijami Höfer.

m Opozorilo gostilničarjem. Lastniki gostilniških in drugih sličnih koncesij, ki so dolžni v svojih lokalih pobirati 20-nar. takso na vsak račun, se opozarja:

jajo na to, da se predvideva za te obrate po takšnem zakonu ne samo 20-dinarska temveč najnižja 50-dinarska globa v slučaju prekršitve teh predpisov.

m Narodne trgovce mariborske pozivlja odbor Slov. trgovskega društva, da se polnoštevilno udeleže današnjega ustanovnega zboru Jugoslov.-čkoslov. Lige v Narodnem domu, ki prične točno ob 20. uri v restavraciji. Prijavljeni so odlični gosti. Po govorih svira sokolski orkester, sodeluje pa tudi kvartet skladatelja Oskarja Deva.

m Slovensko obrtno društvo ima redni občni zbor v nedeljo dne 3. februarja ob 9. uri dopoldne v hotelu »Kosovo«.

m PLANINSKI PLES V MARIBORU 1. februarja ob 8. uri pri Götzu. Vstopnina 15 din., davek 1 din., predprodaja pri Pinter & Lenard, Kravos, Baloh, Majer. Največji ples v sezoni! Pridite vsi!

m Za uboge v ptujski bolnici je darovala rodbina Čakš v Mariboru mesto cvetja na grob gdč. Marice Hrovat v Ptuj 100 Din.

m Willede Margilles, največja muzikalna senzacija, igra 32 instrumentov, pride 1. februarja tl. v Maribor in gostuje v Klub-baru.

m Mestno kopališče je radi praznika v soboto zaprto. Za to je parna kopel v torek, četrtek in petek za gospode, v sredo pa za dame.

Objave.

§ Pevsko društvo »Luna« priredi dne 1. februarja v gostilni Kramberger v Krčevini plesni venček, združen s pevskimi in godbenimi točkami. Začetek ob 19. uri. Vstopnina 8 din. Čisti dobiček je namenjen društvenim svrham. Vsi prijatelji petja se vabijo k udeležbi. — Odbor.

§ Udruženje tobačnih trafikantov za Slovenijo, krajevno poverjenikstvo Maribor, sporoča vsem p. n. trafikantom, da se je glavna tobačna zaloga v Mariboru preselila iz Slovenske ulice, na Rotovski trg št. 6. v prostore bivše tvrdke gosp. Hmeljak. Dobava tobačnih izdelkov se vrši poljubno po naročilu trafikanta.

§ Šoferji se pozivajo v petek, dne 1. febr. ob 8. uri zvečer v gostilno Mahnič. Vojašniška ulica na sestanek. Ker je k obnemu zboru v Ljubljani povabljeni tudi eni delegat iz Maribora, je prisotnost važna. — Zveza šoferjev za Slovenijo.

§ Trgovski venček Pomočniški odbor trgovskega gremja v Mariboru priredi letos zopet svoj že v predvojnem času priljubljeni trgovski venček ter se nadeja, da se bode veselilnemu odboru posrečilo, da bode mogel tudi to zabavo uvrstiti kot enako vredne med že prijavljene. Mariborsko občinstvo se prosi, da se te prireditve 9. februarja t. p. možnosti udeleži.

§ Podporno društvo vlakopremnikov priredi dne 2. februarja 1924 v vseh prostorih Narodnega doma veliko železničarsko veselico s petjem, plesom in razno drugo zabavo, kakor šaljiava pošta, licitacija, ribolov itd. Peto bo žel. pevsko društvo »Krilato kolo«, Svirale bodo tri godbe in sicer: v plesni dvorani priljubljena godba »Drava«, v drugem nadstropju salon orkester in v spodnjem lokalu (v peklju) pa kvartet za ples. Za dobro postrežbo je preskrbljeno. Preskrbljeno je tudi, da ne bo prepikov, kakor je bila napaka do sedaj, ker se bodo zadelale vse luknje in odprtine, katere so povzročale prepih. Čisti dobiček je namenjen za podporo bolnih članov. Začetek ob 19. uri. Konec ob 4. uri. Vstopnina 10 D, za družinske člane 5 D. Dinarski davek se bo pobiral takoj pri blagajni. Za obilno udeležbo prosimo — Odbor.

Film.

I. Mariborski bioskop. Od četrtega do vključno nedelje se bode predvajal I. del prekrasne filma »Osvajalci zapada«.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 30. jan. pšenica bačka 345-350, kuruza bačka 275-280, banatska 257.50, sremska 260, moka »0« 535, »6« 262.50, »7« 295.

SEJE OŽJEGA ODBORA MARI-BORSKE OBLASTNE ORGANIZACIJE JDS se vrše redno vsak prvi četrtek v mesecu ob 17. uri pop.

Tujci v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih dne 31. jan. 1924.

Hotel »Merano«

Mendel, potnik, Rauch Dragotin, nadsvetnik, Zagreb. Ling-Ngai-Lao, trgovec, Kina. Cu-Ije-Kone, trgovec, Kina. Kampmüller Karl, potnik, Dunaj. Nakonrecki A., trgovec, Kolzman. Bergofen Paul, potnik, Budapest. Zorn Hugo, potnik, Dunaj. Knez Marko, trgovec, Varaždin. Omelikus Vladimir, trgovec, Zagreb. Kunej Boris, uradnik, Čakovec. Grinschel Ferdo, trgovec, Rottendorf. Halpern Josip, trgovec, Dunaj. Bachman Ivan, potnik, Osijek. Salzer Josip, trgovec, Purbach. Dobinović P. posestnik, Bosna. Doljak Ivan, trgovec, Solkan. Baneković Avgust, sodnik, Samobor. Nirscher Franc, trgovec, D. Dubrova. Gold Jonas, trgovec, Alič. Herbisch A., trgovec, Vojnov. Veroberger Israel, dijak, Bečmja. Blaser David, trgovec, Hudeček Josip, uradnik, Vrebul. Gejtan Ivan, carinik, Zagreb.

»Privat Hotel«

Buchman I., trgovec, Tulcea. Broch Viljem, trgovec, Dunaj. Schiffer Karl, fotograf, Jovanov Dušan, potnik, Temišvar. Ostarčević Franjo, potnik, Glin.

Hotel »Pri zamorenc«

Renovič Rudiša, akademik, Šabac. Pfeifer Ferdinand, potnik, Berzova. Hauck Robert, potnik, Dunaj. Bukavec Ivo, carinik, Prosek. Pröckl Georg, potnik, Wellenog. Kaliberka Alfons, potnik, Dunaj. Herlinger Herman, uradnik, M. Sobota. Bakalović Emanuel, dijak, Skoplje. Leonov Feodor, uradnik, Rusija.

Hotel »Črni orek«

Šepik Ivan, natak, Laško. Kolbl Al. trgovec, Brechnar. Kočnik Ernst, delavec, Dolič. Bjehal Jaromir, inženir, Lončan. Karl Jovan, kmet Delica. Čebe Avgibeg, trgovec, Visek. Corović Nasan, trgovec, Sarajevo. Kampuš Matilda, živilja, Poljčane. Spitzke Avgust, potnik, Maribor.

Gostilna »Pri grozd«

Civilak Martin, trgovec, Jarenina. Rože Josip, trgovec, Trst. Korošec Ivan, kmet, G. Veličina. Čišič Dite, trgovec, Ovetlina Knez Avgust, trgovec, Ovetlina. Dimnik Karl, trgovec, Sv. Lenart. Winkler Rafael, uradnik, Primerkse.

Gostilna »Halbwid«

Koražija Ivan, tovarnar, Radmansdorf. Arany Stefan, trgovec, Radgona. Simich Maks, trgovec, Trst. Kukec E. Zalec. Hofman Rudolf, monter, Vivoda Anton, narednik, Buzet.

Gostilna »Zlati konj«

Klep Josip, pek, Sv. Lovrene. Škole Anton, zastopnik, Konjice. Storužnjak Stefan, trgovec, Pregrad. Perbovir Siko, trgovec, Livno. Milanič Božo, Livno.

Hotel »Kosov«

Vehrnšek Anton, trgovec, G. Vresno. Friedauer Franc, gostilničar, Sv. Barbara.

Gostilna »Wach«

Pichler Josip, kmet, Ivečina. Dittrich Gustav, klepar, Verselin.

Gostilna »Holzknecht«

Pichler Nefi, zasebnica, Sv. Lenart.

Mar. šah. klub je na svojem običnem zboru dne 28. jan. izbral za predsednika zopet g. Raiznerja Lj., za tajnika gosp. Favai-ja, za blagajnika g. Lukeša, za arhivarja g. Zei-a kot odbornika pa dr. Štefandiča in Ostaneka. Za preglednika g. Jezovšek-a in g. Ed. Sesslerja. Občni zbor je bil žal precej pičlo obiskan. — Vprašanje lista se bo v kratkem rešilo.

Izpred sodišča.

V znamenju ročice in nožev!

24-letni posestniški sin Martin Jevšev var v Grušovju, okraj Maribor, se je dne 18. avgusta l. sprl s Francetom Krivec. Med preprirom je nastal pretep, pri katerem je Jevšev var udaril svojega nasprotnika tako z ročico, da mu je prizadial samo na sebi težko telesno poškodbo, namreč prelom leve podlehniče, medtem ko je Krivec rabil nož in Jevšev var lahko telesno poškodoval. Jevšev var je bil obsojen radi hudodelstva težke telesne poškodbe na 6 tednov ječe, Krivec pa se bo pred okrajnim sodiščem zagovarjal.

Neprijatelj orožnikov.

59-letni najemnik Ludvik Verdnik v Spod. Radvanju, okraj Maribor, ni prijatelj orožnikov. Imel je že konflikte z njimi, jih ovajal in bil tudi kaznovan. V pismu z dne 29. julija l., naslovljenem na orožniško postajo v Studencih pri Mariboru, je očital orožniku Jakobu Sivki in orožniški postaji Št. Ožbolt poverbo vžigalic, ključa in cigaret, žaljivo obnašanje ob preiskavi, kršenje uradne tajnosti, nepoznanje predpisov, nebržnost v službi, boječnost in trpinčenje njegovega sina Rudolfa. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 600 D denarne kazni.

Mala oznanila.

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalne in ječilne sobe najceneje v zalogi Šercer in drug, Vetrinjska ul. 2. 106

Iščem samostojnega, poštelnega prekejevalca (samca), veččega vseh v meso industrijo spadajočih del. Stanovanje in hrano pristo, plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: T. Grošelj, Ljubljana, Poljanska cesta 7. 230

Trgovina z mešanim blagom, dobro doba na najbolj prometni cesti Maribora, je z vsem blagom takoj na prodaj oz. se išče sodružnik. Za prvo je potrebno 50.000 Din. Ponudbe na Zinauer, Aleksandrova cesta 45. 232 2-1

Lepo meblirana soba z strogo separiranim vodom, se išče za takoj za enega gospoda. Ponudbe pod »Poštni predal 30, Maribor«. 231 2-1

Prepričajte se!!! Tapetništvo in mizarstvo lastne delavnice v Mariboru in Bresternici. Odlikovani sodno zaprišezen cenilec. P. n. se priporočamo za vsa dela v našo stroko spadajoča; kakor popravila, katera se solidno, okusno in v modernem slogu prenapravijo in najemernejše zaračunajo. Na zalogi: spalnice, jedilnice, gosposke sobe, kuhinje, klubne in salonske garniture, divane, otomane, vložke, žimnice, afrik, žime, volne in morske trave. Sprejemo se tudi dela po načrtu v vsakem slogu. Tapetništvo in mizarstvo Jagodič & Sajko, Maribor, Rotovski trg 3, Slomskov trg 6. 226

VSE NAŠE VOLILCE.

ki so bili pri zadnjih volitvah izpuščeni iz volilnih imenikov, najmo pozivamo, da se zglase nemudoma v tajništvo demokratske stranke, Cankarjeva ulica 1. Ob enem pozivamo vse naše pristase, naj naznanijo tajništvu imena vseh onih, kateri še niso vpisani v volilne imenike oziroma onih, katere je treba brisati iz imenika.

POSAMEZNI POUK

v strojepisju, stenografiji, računstvu, knjigovodstvu in korespondenci. Poučuje se dnevno. Traja: 3—6 mesecev. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6. 23 6—3

SAMO

v novi trgovini

B. Veseljnović & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

dobite lepo darilo,

ako kupite blago za 500 Din. in več. 128

Cene brez konkurence.

Svarilo!

Opozorjam vsakogar, da nisem plačnik dolgov napravljenih po mojem sinu Frideriku Kajnih.

Alojzij Kajnih pekarna, Hoče.

228

Odvetnik

dr. Franjo Lipold

naznanja, da je s 1. februarjem preselil svojo

odvetniško pisarno

v Mariboru v Cankarjevo ulico št. 1,

I. nadstropje. 229

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(38)

Posamezni škofje bi se bili že v izvestnih vprašanih sporazumeli, da se ni vmešal v razgovor Arijanec Narcis iz Neronijade. Veljal je kot najboljši poznavalec vseh koncilskih sklepov, simbolov in kanonov, človek, ki ga sicer niso ljubili in ki je bil zaradi zakonolomstva in podkupljivosti na slabem glasu, katerega pa so navzlic temu uvaževali, ceneč njegovo učenost.

— Krivoverstvo! — se je odrezal škofom kratko in samozavestno.

— Kakšno krivoverstvo? Zakaj krivoverstvo? — je vprašalo nekoliko glasov.

— Je bilo že v Gangri v Paflagoniji zavrženo kot zmota.

Narcis je imel majhne, škiljaste oči, ki so se zlobno iskriale; tudi njegov nasmech je bil zloben in kriv; malce osiveli lasje so se ježili trdo kakor ščetine; zdelo se je, da so vse poteze njegovega obraza rezale od same hudobnosti.

— V Gangri v Paflagoniji! — so ponovili škofje obupno. — In ravno ta koncil smo pozabili! Kaj storiti, bratje?

Narcis jih je zmagovalno meril s škiljastimi pogledi.

— Gospod bodi milostiv, grešnikom! — je vzkliknil dobri in blagi škof Evzej. — Nič ne razumem. Vse se mi vrti v glavi: homousios, homoousios, enakobiten, ne enakobiten, podobnobilten, trobitje... v ušesih mi kar žumi od grških besed. Zdi se mi, da tavam v megli in da nič več ne vem, kaj mi je verovati in kaj ne. kje je krivoverstvo in kje ga ni. Gospod

Jezus Kristus, pomagaj nam! Poginjamo v satanovih mrežah!

V tem trenutku pa je utihnil ves krik in vik. Na ambon je vstopil eden izmed dvornih ljubimcev, carjev zaupnik škof Urzakij Lingidonski. V rokah je držal dolgi pergamentni zvitek. Dva brzopisarija sta razprostrla knjige in se pripravila za beleženje razprav, prirezujoč tanka peresa iz egiptovske trstike — kalamusa. Urzakij je jel brati cesarjevo povelje škofom:

»Konstancij, zmagovalce in triumfator, časni in večni Avgust — vsem škofom, ki so se zbrali v Mediolanumu.«

S sirovimi in neprijaznimi besedami je zahteval izročitev aleksandrijskega patrijarha Atanazija; svetega starca, ki so ga vsi spoštovali, je nazival: »najpodlejši izmed ljudi, izdajalec, tovariš drznega in gnusnega Maksencija.«

Dvorni prilizni — Valent, Evsebij in Aksencij so se podvivali, podpisati povelje. Spodaj v množici pa se je oglašil ropot:

— Prokleta lokavost in prebrisnost arijanskih kristoborcev! Toda mi jim patrijarha ne damo.

— Cesar se naziva »večen«. Razen Boga ni nihče večen. Bogokletstvo!

Zadnje besede je dobro slišal cesar Konstancij, ki je prislanjal uho k zastoru.

Še v tistem hipu je sunkoma razgrnil zaveso in vstopil v dvorano. Obdajali so ga suličarji. Vladačev obraz je kar temnel od gneva. Trušč v dvorani je na mah utihnil docela.

— Kaj je, kaj je? — je šepetal slepi stavec Ozij. Njegov obraz je izražal začudenje in nemir.

— Očetje! — je začel cesar, jedva brzdaje jezo. — Dovolite mi, slugi Vseviš-

nega, da izvršim pod okriljem Njegove previdnosti to, kar sem namenil. Atanazij je upornik; on je prvi prekršil svetovni mir.

Množica je zopet zamrmrala.

Konstancij je umolknil in začudeno motril škofo. Tedajci se je oglašil vzklik: — Proklinjamo nesramno arijansko krivoverstvo!

— Vera, ki se ji upirate, — je odvrnil cesar — je naša vera. Če je zmotna, kako je potem mogoče, da nam je Vsevedni Bog naklonil zmago nad našimi nasprotniki — Konstansom, Vetrantonom, Galom in drznimi, gnusnimi Maksencijem? Zakaj nam je sam Bog izročil žezlo v posvečeno desnico?

Očetje so molčali. Tedajci je pristopil dvorni prilizni Valent, škof v Murciji in je dejal s ponižnim poklonom:

— Bog bo razkril tvoji modrosti pravo resnico, o najbogljudnejši knez. To, kar ti veruješ, ne more biti zmotno. Ni se zaman prikazal Cirilu Jeruzalemskemu na dan tvoje zmage nad Maksencijem — križ v mavričnem vencu.

— Taka je moja volja! — ga je prekinil Konstancij in je vstal s prestola. — Atanazija bomo zvrgli z močjo, ki nam jo je podelil Bog. Molite, da ponehajo vsi prepri in besedni boji in da se zatre zoprno in zločinsko krivoverstvo Sabelijancev, pristavev brezbožnega Atanazija. Naj v vseh srcih sine večna resnica...

Zdajci je ves prebledel; na ustah so mu zamrle besede.

— Kaj je to? Kdo ga je izpustil?

Konstancij je pokazal na visokega starca, strogega in dostojanstvenega obraza. Bil je piktavijski škof Hilarij, ki so ga odstavili in preganjali zbog njegovih verskih izjav. Veljal je kot eden

najtejših nasprotnikov cesarja — arijanca. Na koncil je dospel samozvan, na deajoč se nemara, da se bo učakal mučeniške smrti.

Starec je dvignil roko proti nebu, kakor da bi bil klical prokletstvo na carjevo glavo. Njegov glas se je mogočno razlegel v splošni tišini, ki je domovala po dvorani:

— Bratje! Kristus prihaja, zakaj Antikrist je že zmagal. Antikrist — to je Konstancij. Ne tepe nas po hrbtu, temveč nas laskavo gladi po vampu; ne zapira nas v ječe, temveč nas sprejema v cesarskih palačah. — Čuj me, cesar: povsem ti, kar bi bil povedal Neronu, Deciju, Maksimilijanu, odkritim preganjalcem cerkve: Ti nisi le človeški morilec, ampak si umoril samo božansko ljubezen! Neron, Decij, Maksimilijan so bili služili Bogu nego mu služili ti: pod njihovo vladno smo premagovali satana. Pod njimi je tekla kri mučnikov in je čistila zemljo; kosti mrličev so delale čudeže. Ti nas ubijaš s svojo pohesnostjo, ne dopustiš pa, da umiramo v slavi! Gospod, pošli nam odkritega pokončevalca, nelicemskega sovraga, ki bo podoben Neronu in Deciju, pa da bo usmiljeni in strahotni meč Tvoje jeze vzbudil od smrti cerkev, ki jo je poljub Jude-Konstancija oskrnil!

Car je razkrilil roke od srda

— Držite ga, odvedite takoj njega in vse izdajalce. — je zavpil, loveč sapo in kažoč na Hilarija.

Palatini in suličarji so se vrgli na škofo. Nastala je zmeda. Meči so se zablskali.

(Dalje prihodnjik.)